

Ljubljana, 22. 4. 2024

Prvo srečanje prejemnikov certifikata voda iz pipe

Zbornica komunalnega gospodarstva Slovenije (ZKGS) je na prvem srečanju prejemnikov certifikata Voda iz pipe podelila zlate certifikate in štiri certifikate novim prejemnikov. Dogodka, ki se je odvil v petek, 19. aprila 2024, v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije, se je udeležilo preko šestdeset gostov. Na dogodku so se zbrali udeleženci z namenom, da spomnijo na pomembnost vode za življenje in na peto obletnico pobude podeljevanja certifikata "Voda iz pipe" ter da se skupaj ozrejo na pot, ki so jo prehodili, ter uspehe, ki so jih dosegli v tem času. Ni naključje, da je bil termin dogodka izbran tik pred današnjim svetovnim dnevom Zemlje (22. 4.). Letošnja osrednja tematika je namreč planet proti plastiki, kar lepo sodi v okvir namenov zavez certifikata, kjer si prejemniki certifikata s spodbujanjem pitja vode iz pipe prizadevajo tudi za zmanjševanje odpadne embalaže.

Slovenija ima številne vodne vire ter se po količini in kakovosti vode uvršča v sam evropski vrh. Toda čeprav imamo zdravo in kakovostno pitno vodo, ki si jo enostavno lahko natočimo iz pipe, mnogi raje posegajo po predpakirani vodi, to je po vodi v plastenkah in drugi embalaži, ki dodatno obremenjuje okolje. V podjetjih in drugih organizacijah je pogosta praksa, da na sestankih, srečanjih in drugih dogodkih ponujajo predpakirano vodo ali imajo v svojih prostorih avtomate s predpakirano vodo. ZKGS želi širiti zavedanje, da je pitje kakovostne vode iz pipe bolj zdravo in okolju prijaznejše kot poseganje po predpakirani vodi. Cilj ZKGS je, da **pitje pitne vode iz pipe postane vsakodnevna praksa v organizacijah ter prva izbira zagotavljanja vode pri organizaciji dogodkov.**

S tem namenom je Zbornica komunalnega gospodarstva Slovenije pričela izvajati osveščanje na področju pitne vode s podeljevanjem **certifikata Voda iz pipe** v okviru vseslovenske komunalne pobude Skupaj za boljšo družbo. S podeljevanjem certifikata Voda iz pipe želi Zbornica komunalnega gospodarstva Slovenije organizacije **spodbuditi, da v svojih prostorih in na dogodkih, ki jih organizirajo, ponujajo pitno vodo iz pipe in k njenemu pitju spodbujale tudi zaposlene, partnerje ter ostale deležnike.**

19. aprila 2024 je potekalo prvo srečanje vseh organizacij prejemnic certifikata, ki jih je že 100. Med gosti dogodka so bili predstavniki Ministrstva za zdravje – državna sekretarka **Eva Vodnik** in **Martin Kavka** iz Sektorja za varovanje zdravja na Direktoratu za javno zdravje –, klimatologinja **dr. Lučka Kajfež Bogataj**, predstavnika organizacij, ki sta imetnici certifikata (predstavila sta primere dobrih praks) – ravnatelj OŠ Janeza Puharja Kranj-Center **Klemen Markelj** in **Jernej Osterman** iz Austria Trend Hotels Ljubljana –, predstavniki organizacij, ki so imetniki certifikata, dolgotrajni imetniki certifikata in prejemniki zlatega certifikata Voda iz pipe ter nove organizacije prejemnice certifikata

Zbrane so najprej nagovorili predsednik ZKGS **mag. Janko Širec**, ki je poudaril pomen in ozadje pobude za podeljevanje certifikata Voda iz pipe ter njenega pomembnega prispevka k ozaveščanju o kakovosti pitne vode v Sloveniji. Spomnil je na cilje pobude, ki vključujejo spodbujanje pitja vode iz pipe, dvigovanje kulture spoštovanja in vrednotenja vode ter zmanjševanje uporabe predpakirane

vode. Izpostavil je podporo in sodelovanje pomembnih institucij, kot sta Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za okolje in prostor (danes MOPE in MNVP), pri uresničevanju ciljev pobude, saj so bili med pobudniki iniciative. Namen srečanja je bil svečano obeležiti peto obletnico pobude ter podeliti zlate certifikate dolgotrajnim imetnikom certifikata Voda iz pipe, poleg tega pa certifikat podeliti tudi štirim novim organizacijam prejemnicam.

Državna sekretarka z Ministrstva za zdravje **Eva Vodnik**, je poudarila pomembnost pitja vode iz pipe za zdravje in nujnost sodelovanja vseh pristojnih institucij v skupnih prizadevanjih za promocijo in osveščanje na področju oskrbe s pitno vodo. Ministrstvo za zdravje je na dogodku kot prva organizacija prejemnica in pobudnica iniciative prejela **zlati certifikat Voda iz pipe**.

Mag. Iztok Rozman, namestnik direktorja ZKGS, je izpostavil, da praznujemo petletnico te odlične pobude, ki je različne deležnike združila v skupnem prizadevanju za bolj zdravo okolje in bolj trajnostni način življenja: »Obdobje epidemije je aktivnosti uresničevanja pobude sicer malo upočasnilo, smo pa veseli, da so kljub temu potekale podelitve certifikatov in promocija zavez,« je še povedal. Opozoril je, da certifikat Voda iz pipe ni le papir, ampak je simbol zavezanosti k pitju kakovostne pitne vode iz pipe. To ni le dejanje, temveč odločitev za zdravje, za planet in za prihodnost. Poudaril je: »Zbornica komunalnega gospodarstva Slovenije podeljuje zlate certifikate tistim, ki so v zadnjih petih letih s svojo predanostjo in vztrajnostjo sledili tej pomembni poti. Njihova vztrajnost in trud sta lahko inspiracija za nas vse. Ne smemo pozabiti, da ima certifikat Voda iz pipe tudi širše pomembno vlogo na področju zmanjševanja odpadne embalaže. Vsak požirek vode iz pipe, ki je zagotovo privilegij in se ga mnogokrat ne zavedamo, je korak k manjšemu številu plastenk in odpadne embalaže embaliranih pijač, ki onesnažujejo naše okolje. Ko se odločimo za pitje vode iz pipe, se odločimo tudi za manjše število plastenk, ki na koncu postanejo odpadki in obremenjujejo naše okolje. Želim, da bo to srečanje navdih in opomnik, kako pomembno je skupno delovanje za boljši jutri.« S temi besedami se je prisotnim zahvalil za predanost in trud.

Klimatologinja, pionirka raziskovanja vpliva podnebnih sprememb in redna profesorica na Biotehniški fakulteti UL **dr. Lučka Kajfež Bogataj**, je z gosti delila nekaj misli o vrednosti vode. Svojo predstavitev je začela z mislijo Janeza Vajkarda Valvasorja: »Ako se hoče katera dežela ponašati, da se v njej pretakata med in mleko, hočem reči, da jo je Bog obilno blagoslovil z vsem, kar potrebuje za dobro prehrano, se mora ponašati tudi z mnogimi rekami, potoki in studenci.« Nato je predstavila pomen vode z različnih vidikov: »Voda je življenje, preživetje, vreme in podnebje, zdravje, hrana, varnost, biodiverzitet, gozd, nevarnost, denar, gospodarska rast, energija, plovba, lepota, človekova pravica, vojna, povezovanje in naša izbira.« Predavateljica je omenila, da napovedi spremembe temperatur zraka in padavin do konca stoletja kažejo na premik sušne meje visoko proti severu. Projekcije vodnega stresa do leta 2040, kar ni več tako daleč, pa kažejo zaskrbljujočo sliko. Predstavitev je povzela v nekaj pomembnih zaključnih mislih: »Voda je temelj našega življenja in razvoja. Potrebe človeštva po vodi naraščajo. Zaradi podnebnih sprememb bo vode primanjkovalo. Spremeniti moramo svoj odnos do vode.«

Kako uresničujejo zaveze certifikata Voda iz pipe v svoji organizaciji, je gostom predstavil **ravnatelj Osnovne šole Janeza Puharja Center-Kranj Klemen Markelj**. Dolgoletni vodja tradicionalne čistilne akcije Očistimo Kranj, ki je s svojim nalezljivim optimizmom uspel pritegniti mnoge generacije otrok in

tudi starejših, da so bili in so še aktivni na področju varovanja okolja, je poudaril, kako pomembno je osveščanje mladih o pomenu pitne vode. V šolskem letu 2023/24 šola s 555 učenci, 110 otroki v vrtcu in preko 100 zaposlenimi poskuša poskrbeti za to, da deluje ekološko. Ena prvih ekoloških aktivnosti, ki so jo kot nova šola nadaljevali, je spodbujanje pitja vode iz pipe. Pobude za učenje z zgledom prihajajo tudi s strani učiteljic in učiteljev: »Na naši šoli žal ustvarimo veliko odpadkov zaradi odvrženih plastenk in glede na to, da imajo plastenke zelo velik negativen vpliv na naše okolje, bi bilo smiselno, da jih prenehamo uporabljati.« Veliko se povezujejo z lokalnim komunalnim podjetjem Komunala Kranj, občino in sledijo trajnostnim trendom. Učenci si ob okolijskih dnevih ogledajo filme, se pogovorijo, izmenjajo izkušnje, mnenja in naredijo izdelke v obliki plakatov in letakov. Učence spodbujajo in opozarjajo na pitje vode iz pipe in uporabo stekleničk za večkratno uporabo na različne načine. Delo z učenci poteka kot pogovor, delavnice, izdelovanje izdelkov idr. Zaposleni na šoli so učencem zgled, zato pijejo vode iz pipe in uporabljajo stekleničke za večkratno uporabo v šoli in na šolskih dejavnostih. Med seboj si pomagajo pri ozaveščanju učencev in pripravi na dejavnosti v povezavi z ustreznim uživanjem tekočin. Svojo predstavitev je zaključil s slovenskim pregovorom: »Bolje je biti tam, kjer je dobra voda, kot tam, kjer je dober kruh.«

Direktor Austria Trend Hotel Ljubljana Jernej Osterman, ki je imetnik certifikata Voda iz pipe, je predstavil, kako svoje poslanstvo okoljskega osveščanja uresničujejo tudi v mednarodnem okolju. Opozoril je, da je certifikat voda iz pipe odlično orodje in pomoč pri osveščanju gostov, da gostje čedalje večkrat pijejo kakovostno slovensko vodo iz pipe. Hotel je imetnik certifikatov Green Key in pa Slovenia Green Accomodation, ki sta standarda odličnosti na področju okoljske odgovornosti in narekujeta trajnostno delovanje in zavezanost podjetij v turistični industriji, da spoštujejo stroge kriterije, ki jih določajo podeljevalci priznanj. Predstavil je, da izvajajo različne okolju prijazne aktivnosti: ločevanje odpadkov, spodbujanje pitja vode iz pipe, ugašanje luči in elektronskih naprav, spodbujajo k ponovni uporabi brisač in spoštovanju hrane. Zavedajo se, da je trajnostno poslanstvo in način življenja, ki ni vezan samo na okoljski vidik, temveč širše. Zato jih vodi načelo enakih možnosti za vse, profesionalnost, kultura dialoga, spodbujajo osebni in strokovni razvoj in sodelujejo v humanitarnih pobudah. Zbornica komunalnega gospodarstva Slovenije je pripravila prevedene **materiale in logotip pobude certifikat Voda iz pipe tudi v angleškem jeziku**, ki so jih organizaciji ob tej priložnosti predali z namenom osveščanja tujih gostov. Materiali v angleščini so na voljo tudi za vse ostale prejemnike certifikata.

V nadaljevanju je sledila svečana podelitev **zlatih certifikatov Voda iz pipe**, namenjenih vsem dolgotrajnim imetnikom certifikata poleg ministrstva. Zlati certifikat so prejele naslednje organizacije: JKP d.o.o. Slovenske Konjice, Komunala Novo mesto d.o.o., Javno podjetje Komunala Trbovlje, d. o. o., Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o., Prodnik d.o.o., Komunala Tržič d.o.o., Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d.d., Komunala Zagorje, d.o.o., Komunala Kranj, d.o.o., Javno podjetje Komunala Idrija d.o.o., Jeko, d.o.o., JKP Log d.o.o., Javno podjetje Komunala d.o.o. Sevnica, JKP Šentjur d.o.o., Komunalno podjetje Ptuj d.d., Komunalno podjetje Velenje, d. o. o., Javno podjetje Komunala Ilirska Bistrica, d.o.o., Vodovod-kanalizacija, d.o.o., Celje, Komunala Laško d.o.o., Hydrovod d.o.o., Okolje Piran, d.o.o., Aquafilsllo d.o.o., Infrastruktura Bled d.o.o. in Javno podjetje - Azienda pubblica Rižanski vodovod Koper d.o.o. - s.r.l.

Certifikat Voda iz pipe so na dogodku pridobile tudi štiri nove organizacije, ki so pokazale predanost tej pomembni pobudi: **OŠ Orehek Kranj**, v imenu **CPU – Centra za poslovno usposabljanje** je certifikat prevzela ravnateljica Višje strokovne šole Barbara Kranjc, v imenu **Hotela Sava Rogaška d.o.o.** pa vodja hotela Barbara Polak Tomšič. Podeljen je bil tudi **100. certifikat Voda iz pipe**, ki ga je prejelo ljubljansko komunalno podjetje **JP VOKA SNAGA d.o.o.**, listino pa je prevzel vodja sektorja Vodovod Jože Tomec.

Ob zaključku dogodka so si udeleženci srečanja v predverju lahko ogledali razstavo Varuhinje rek, ki opominja na pomembnost ohranjanja naših vodnih virov ter nas spodbuja k odgovornemu ravnanju z vodo.

Lep pozdrav,

Maja Rozman
Zbornica komunalnega gospodarstva Slovenije

V prilogi: Fotografije